

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО – ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник ректора
з навчальної роботи

Світлана ГІЛІНА

«28» 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Освітня програма: Психологія

Миколаїв, 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр».

За спеціальністю 053 «Психологія»

Розробник: Каневський В.І. – доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від 27.08.23р.

Завідувач кафедри психології Петьков В.А.

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 2 від 28.08.23р.

Голова Вченої ради Михайло Волков

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Цикл професійної підготовки	
	Спеціальність (професійне спрямування): 053 «Психологія»		
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність (професійне спрямування): 053 «Психологія»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 150		2-й	
Тижневих годин для: ОФН – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський) рівень	Семестр	
		4-й	
		Лекції	
		34 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Семінарські	
		30 год.	
		Самостійна робота	
		86 год.	
		Вид контролю:	
		Іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для очної форми навчання 150 – год.: 64 год. – аудиторні заняття, 86 год. – самостійна робота (42,6 % до 57,3 %).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни «Педагогічна психологія»

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» є:

формування у майбутніх фахівців уявлення про психологічні закономірності, характеристики, етапи, умови і критерії успішного протікання

процесів засвоєння знань, моральних норм та принципів, формування їх світогляду та переконань.

Вивчення курсу «Педагогічна психологія» передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації,

зокрема:

- ознайомити студентів із теоретичними та методологічними основами педагогічної психології як науки на різних етапах її розвитку;
- сприяти оволодінню понятійним апаратом науки, засвоїти стратегії та методи

навчально-виховної роботи;

- збагатити уявлення студентів щодо способів та послідовності передавання

дітям знань та життєвого досвіду, що дозволяють максимізувати розвиваючий

навчально-виховний результат;

- навчити практично застосовувати різні концепції, методи та прийоми навчання та виховання з урахуванням психологічних закономірностей розвитку

особистості в умовах навчально-виховного процесу та його цілей;

- сформувати відповідальне ставлення до ролі педагога, прагнення вдосконалювати свою педагогічну майстерність, підвищувати свої професійні

вміння на основі систематичної роботи з науковою літературою та вивчення

здобутків науки на сучасному етапі її розвитку.

Дисципліна «Педагогічна психологія» базується безпосередньо на знаннях та навичках, отриманих при вивченні дисциплін на попередніх курсах, а саме: правознавство, безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі

Під час вивчення дисципліни «Педагогічна психологія» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися наступні компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові:

ФК 01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

ФК 02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

ФК 03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

ФК 04. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

ФК 05. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

ФК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК 15. Здатність виявляти толерантність до міжкультурних форм самовираження й само здійснення індивідуальності, до несхожості наукових поглядів, методологічних підходів тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких програмних результатів навчання:

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання .

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань для розуміння спеціальних розділів психології з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарного зв'язку.

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення професійних завдань.

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу літературних джерел, включаючи спеціальну термінологію для проведення дослідження.

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги вимірювати індивідуальні та психологічні показники особистості. Це означає здатність оцінити зміни у розвитку психіки та коригувати їх.

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно та письмово.

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до особливостей співрозмовника в умовах міжособистісної взаємодії.

ПРН. 19. Враховувати індивідуальну варіативність становлення людини як індивіда, особистості, суб'єкта діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 год. / 5 кредитів ECTS.

2. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Загальна характеристика педагогічної психології

Тема 1. Предмет, завдання та методи педагогічної психології

Предмет та задачі педагогічної психології. Психологія та педагогіка. Загальнопсихологічний контекст формування педагогічної психології: вплив на осмислення педагогічного процесу прагматичної функціональної психології, біхевіоризму, психоаналізу, гештальтпсихології, операціональної концепції Ж. Піаже, когнітивної психології, гуманістичної психології та культурно-історичної концепції Л.С. Виготського. Історія становлення педагогічної психології. Етапи становлення педагогічної психології. Структура педагогічної психології. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками. Психологічні засади педагогічного процесу

Тема 2. Психолого-педагогічний зміст навчання

Учень як суб'єкт учбової діяльності. Учень як представник вікового соціокультурно зумовленого періоду. Вікова періодизація як основа диференціації суб'єктів учбової діяльності. Школяр як суб'єкт учбової діяльності: особливості молодшого шкільного, підліткового та старшого шкільного віку. Проблеми навчання та психічного розвитку. Основні підходи щодо вирішення цієї проблеми. Основні тенденції психічного розвитку в учбовому процесі. Загальна характеристика навченості. Інтелектуальні властивості, що зумовлюють навченість. Показники навченості.

Кредит 2. Психологія навчання

Тема 3. Учбова діяльність

Учбова діяльність - специфічний вид діяльності. Теорія учбової діяльності. Визначення учбової діяльності, її загальні характеристики. Предмет, засоби та способи учбової діяльності. Продукт учбової діяльності, її результат. Загальна структура учбової діяльності. Мотивація в структурі учбової діяльності. Загальна характеристика учбового завдання як складової учбової діяльності, її особливості а способи вирішення. Психологічні вимоги до учбових задач. Учбова задача в проблемній ситуації, етапи вирішення. Контроль, самоконтроль, оцінка, самооцінка в структурі учбової діяльності. Мотивація та учбові мотиви. Види мотивації в учбовій діяльності. Системна організація учбової мотивації. Способи формування мотивації навчання. Якісні та кількісні характеристики мотивації в процесі учбової діяльності. Форми проявів мотивів навчання. Зв'язок типів ставлення школяра до навчання із характером його мотивації і станом учбової діяльності. Сталість учбової мотивації

Тема 4. Психологія виховання особистості школяра

Поняття мети виховання: завдання, загальна та спеціальні цілі сучасного виховання. Засоби та методи виховання. Непрямі, свідомі та несвідомі засоби виховання. Загальні соціальні інститути виховання: поняття та зміст. Психологічні теорії виховання: біогенетичні, соціогенетичні та проміжні теорії, їх переваги та недоліки. Необіхевіористичний підхід до виховання. Моделі виховання.

Кредит 3. Закріплення вивчення психології навчання

Тема 5. Управління вихованням особистості дитини та його психологічний зміст.

Психологічні умови формування властивостей особистості. Індивідуальний підхід щодо виховання учнів. Діяльність, спрямованість особистості і її формування. Розвиток моральної сфери особистості: формування моральної свідомості та поведінки школяра. Соціально-психологічні аспекти виховання. Спілкування як фактор виховання. Основні форми спілкування. Роль колективу у вихованні учнів. Сім'я як соціально-психологічний фактор виховання. Виховання і формування соціальних установок особистості. Ефективність педагогічного впливу. Проблема управління вихованням особистості. Структура та види управління вихованням особистості. Механізм перетворення зовнішнього виховного управління на внутрішню систему самоуправління і самовиховання.

Тема 6. Психологічна служба у школі і її роль в оптимізації учбово-виховного процесу в школі

Основи діяльності психологічної служби в школі: головні напрямки роботи, функції. Логіка й організація психологічного вивчення особистості школяра і колективу шкільного класу. Алгоритм отримання психологічної інформації. Результат психологічної діагностики учня, класного колективу як основа для вдосконалювання учбово-виховного процесу. Програма вивчення особистості школяра. Орієнтація на особистісний розвиток учнів. Основні характеристики особистості та методи їх вивчення. Дотримання положень "Етичного кодексу психолога" при діагностиці особистісних властивостей школяра. Програма вивчення колективу шкільного класу. Поняття про колектив. Визначення поняття колектив. Основні властивості колективу та методи їх вивчення.

Кредит 4. Сучасні погляди на педагогічну психологію

Тема 7. Нова школа нової України

Роль школи у суспільному прогресі. Нова школа - школа культури життєвого самовизначення. Стратегічні пріоритети нової школи сучасної України. Імперативи нової школи: духовний, гуманістичний і демократичний, комунікативний, особистісно-діяльнісний. Сенс і логіка діяльності нової школи. Характерні риси нової школи. Робота над образом школи в соціумі. Нові підходи до осмислення освіти: герменевтика і концепція глибинної наступності процесів в історії культури. Залежність іміджу нової школи від інноваційного потенціалу навчального закладу. Сутність інновацій, інноваційні механізми розвитку освіти. Процеси розвитку нової школи. Сутність нововведень, часткові та системні нововведення. Параметри інноваційного потенціалу. Цикли розвитку інноваційних процесів. Формування інноваційної культури педагогів. Карта інноваційних пошуків. Проблема управління інноваційними процесами. Інноваційна культура як процес і продукт інноваційної діяльності.

Тема 8. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя

Поняття педагогічної діяльності. Структура педагогічної діяльності: конструктивний, організаторський і комунікативний компоненти. Функції педагогічної діяльності: інформаційна, розвиваюча, орієнтаційна, мобілізаційна, дослідницька. Функції вчителя в організації учбово-виховного процесу. Психологічні вимоги до особистості вчителя. Індивідуальність педагога. Педагогічні здібності: дидактичні, експресивні, перцептивні, організаторські, сугестивні. Педагогічний такт і здібність до педагогічного спілкування. Поняття педагогічного спілкування, його мета та завдання. Взаємодія вчителя з учнями. Стили педагогічного керівництва. Проблеми педагогічного спілкування. Поняття про індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Ознаки стилю педагогічної діяльності. Психологічні особливості педагогічного колективу. Розподіл і кооперація праці. Взаємостосунки вчителів. Ефективність діяльності педагогічного колективу.

Кредит 5. Психолого-педагогічні аспекти життєтворчості особистості

Тема 9. Життя особистості як соціально-психологічне явище

Поняття людського життя. Життєдіяльність особистості. Динаміка життя. Повнота життя. Людське життя як категорія соціальної психології. Загальні категорії психології життя особистості. Свідома побудова життя особистістю. Життєві результати. Поняття "способу" і "стилю" життя.

Особистість як суб'єкт способу життя. Основні форми життєдіяльності особистості. Спосіб життя і культура. Соціально-часові і соціально-просторові ознаки способу життя. Соціальне і індивідуальне в способі життя. Стиль життя особистості і вікові етапи життєвого шляху. Типологія стилю життя особистості. Стиль життя і самосвідомість особистості. Стиль життя і творчість.

Тема 10. Життєвий шлях особистості

Поняття життєвого шляху. Проблема життєвого шляху в психології. Психологічні виміри життєвого шляху. Суб'єктивна будова життєвого шляху. Соціально-культура зумовленість життєвого шляху. Історичний масштаб життя. Життєвий шлях і доля. Соціально-історичні моделі життєвого шляху. Моделі життєвого шляху особистості. Психосоціальний фон життєвого шляху. Поняття соціетальної психіки. Структурно-функціональна модель соціетальної психіки. Соціетальні властивості. Соціетальні стани. Соціетальні процеси. Вікові цикли життя. Періодизація життя. Хронологічний, соціальний, психологічний вік. Дитинство в життєвому циклі людини. Підлітковий та юнацький вік у життєвому циклі людини. Конфлікти юнацького віку. Зрілість на життєвому шляху особистості. Криза зрілого віку. Психологічні проблеми літніх людей. Особливості трудової діяльності особистості на пізніх етапах життєвого шляху. Уявлення про життєвий шлях особистості в українській народній культурі. Життя як реалізація долі людини. Функції народної культури. Традиційні етапи життєвого шляху особистості.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	очна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	сем	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кредит 1.												
Тема 1. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	14	2	4			8						
Тема 2. Психолого-педагогічний зміст навчання	16	4	4			8						
Разом за кредитом 1	30	6	8			16						
Кредит 2.												
Тема3. Учбова діяльність	14	2	4			8						
Тема 4. Психологія виховання особистості школяра	16	4	2			10						
Разом за кредитом 2	30	6	6			18						
Кредит 3.												
Тема5. Управління вихованням особистості дитини та його психологічний зміст	14	4	2			8						
Тема 6. Психологічна служба у школі і її роль в оптимізації учбово-виховного процесу в школі	18	4	4			10						
Разом за кредитом 3	32	8	6			18						
Кредит 4.												
Тема 7. Нова школа нової України	14	2	2			10						
Тема 8. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя	14	4	2			8						
Разом за кредитом 4	28	6	4			18						
Кредит 5.												
Тема 9. Життя особистості як соціально-психологічне явище	14	4	2			8						
Тема 10. Життєвий шлях особистості	16	4	4			8						
Разом за кредитом 5	30	8	6			16						
Всього годин	150	34	30			86						

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	4
2	Тема 2. Психолого-педагогічний зміст навчання	4
3	Тема 3. Учбова діяльність	4
4	Тема 4. Психологія виховання особистості школяра	2
5	Тема 5. Управління вихованням особистості дитини та його психологічний зміст	2
6	Тема 6. Психологічна служба у школі і її роль в оптимізації учбово-виховного процесу в школі	4
7	Тема 7. Нова школа нової України	2
8	Тема 8. П-я педагогічної діяльності та особистості вчителя	2
9	Тема 9. Життя особистості як соціально-психологічне явище	2
10	Тема 10. Життєвий шлях особистості	4
Усього		34

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено навчальним планом	

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено навчальним планом	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	
1.	Тема 1. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	8
2.	Тема 2. Психолого-педагогічний зміст навчання	8
3.	Тема 3. Учбова діяльність	8
4.	Тема 4. Психологія виховання особистості школяра	10

5.	Тема 5. Управління вихованням особистості дитини та його психологічний зміст	8
6.	Тема 6. Психологічна служба у школі і її роль в оптимізації учбово-виховного процесу в школі	10
7.	Тема 7. Нова школа нової України	10
8.	Тема 8. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя	8
9.	Тема 9. Життя особистості як соціально-психологічне явище	8
10.	Тема 10. Життєвий шлях особистості	8
Усього		86

Перелік питань до іспиту

1. Предмет та задачі педагогічної психології.
2. Психологія та педагогіка.
3. Загальнопсихологічний контекст формування педагогічної психології: вплив на осмислення педагогічного процесу прагматичної функціональної психології, біхевіоризму, психоаналізу, гештальтпсихології, операціональної концепції Ж. Піаже, когнітивної психології, гуманістичної психології та культурно-історичної концепції Л.С. Виготського.
4. Історія становлення педагогічної психології. Етапи становлення педагогічної психології.
5. Структура педагогічної психології.
6. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками.
7. Психологічні засади педагогічного процесу.
8. Учень як суб'єкт учбової діяльності.
9. Учень як представник вікового соціокультурно зумовленого періоду.
10. Вікова періодизація як основа диференціації суб'єктів учбової діяльності.
11. Школяр як суб'єкт учбової діяльності: особливості молодшого шкільного, підліткового та старшого шкільного віку.
12. Проблеми навчання та психічного розвитку.
13. Основні підходи щодо вирішення цієї проблеми.
14. Основні тенденції психічного розвитку в учбовому процесі.
15. Загальна характеристика навченості.
16. Інтелектуальні властивості, що зумовлюють навченість. Показники навченості.
17. Учбова діяльність - специфічний вид діяльності.
18. Теорія учбової діяльності.

19. Визначення учбової діяльності, її загальні характеристики.
20. Предмет, засоби та способи учбової діяльності.
21. Продукт учбової діяльності, її результат.
22. Загальна структура учбової діяльності.
23. Мотивація в структурі учбової діяльності.
24. Загальна характеристика учбового завдання як складової учбової діяльності, її особливості а способи вирішення.
25. Психологічні вимоги до учбових задач.
26. Учбова задача в проблемній ситуації, етапи вирішення.
27. Контроль, самоконтроль, оцінка, самооцінка в структурі учбової діяльності.
28. Мотивація и учбові мотиви.
29. Види мотивації в учбовій діяльності.
30. Системна організація учбової мотивації.
31. Способи формування мотивації навчання.
32. Якісні та кількісні характеристики мотивації в процесі учбової діяльності.
33. Форми проявів мотивів навчання.
34. Зв'язок типів ставлення школяра до навчання із характером його мотивації і станом учбової діяльності.
35. Поняття мети виховання: завдання, загальна та спеціальні цілі сучасного виховання.
36. Засоби та методи виховання.
37. Непрямі, свідомі та несвідомі засоби виховання. Загальні соціальні інститути виховання: поняття та зміст.
38. Психологічні умови формування властивостей особистості.
39. Індивідуальний підхід щодо виховання учнів.
40. Діяльність, спрямованість особистості і її формування.
41. Розвиток моральної сфери особистості: формування моральної свідомості та поведінки школяра.
42. Соціально-психологічні аспекти виховання.
43. Спілкування як фактор виховання.
44. Основні форми спілкування.
45. Роль колективу у вихованні учнів.
46. Сім'я як соціально-психологічний фактор виховання.
47. Виховання і формування соціальних установок особистості. Ефективність педагогічного впливу.
48. Проблема управління вихованням особистості. Структура та види управління вихованням особистості.
49. Механізм перетворення зовнішнього виховного управління на внутрішню систему самоуправління і самовиховання.
50. Основи діяльності психологічної служби в школі: головні напрямки роботи, функції.
51. Логіка й організація психологічного вивчення особистості школяра і колективу шкільного класу.

52. Результат психологічної діагностики учня, класного колективу як основа для вдосконалювання учбово-виховного процесу.
53. Програма вивчення особистості школяра.
54. Орієнтація на особистісний розвиток учнів.
55. Основні характеристики особистості та методи їх вивчення.
56. Поняття про колектив. Визначення поняття колектив. Основні властивості колективу та методи їх вивчення.
57. Роль школи у суспільному прогресі.
58. Нова школа - школа культури життєвого самовизначення.
59. Стратегічні пріоритети нової школи сучасної України.
60. Імперативи нової школи: духовний, гуманістичний і демократичний, комунікативний, особистісно-діяльнісний.
61. Сенс і логіка діяльності нової школи. Характерні риси нової школи.
62. Робота над образом школи в соціумі.
63. Нові підходи до осмислення освіти: герменевтика і концепція глибинної наступності процесів в історії культури.
64. Залежність іміджу нової школи від інноваційного потенціалу навчального закладу.
65. Сутність інновацій, інноваційні механізми розвитку освіти.
66. Процеси розвитку нової школи. Сутність нововведень, часткові та системні нововведення.
67. Параметри інноваційного потенціалу.
68. Цикли розвитку інноваційних процесів. Формування інноваційної культури педагогів.
69. Карта інноваційних пошуків. Проблема управління інноваційними процесами.
70. Інноваційна культура як процес і продукт інноваційної діяльності.
71. Поняття педагогічної діяльності.
72. Структура педагогічної діяльності: конструктивний, організаторський і комунікативний компоненти.
73. Функції педагогічної діяльності: інформаційна, розвиваюча, орієнтаційна, мобілізаційна, дослідницька.
74. Функції вчителя в організації учбово-виховного процесу.
75. Психологічні вимоги до особистості вчителя.
76. Психологічні особливості педагогічного колективу.
77. Життєдіяльність особистості. Динаміка життя. Повнота життя.
78. Людське життя як категорія соціальної психології.
79. Загальні категорії психології життя особистості. Спосіб життя і культура.
80. Соціально-часові і соціально-просторові ознаки способу життя. Соціальне і індивідуальне в способі життя.
81. Стиль життя особистості і вікові етапи життєвого шляху.
82. Типологія стилю життя особистості.
83. Стиль життя і самосвідомість особистості.
84. Стиль життя і творчість.

85. Поняття життєвого шляху. Проблема життєвого шляху в психології.
86. Психологічні виміри життєвого шляху. Суб'єктивна будова життєвого шляху.
87. Соціально-культура зумовленість життєвого шляху. Історичний масштаб життя.
88. Життєвий шлях і доля. Соціально-історичні моделі життєвого шляху. Моделі життєвого шляху особистості.
89. Психосоціальний фон життєвого шляху.
90. Поняття соціальної психіки. Структурно-функціональна модель соціальної психіки. Соціально-властивості. Соціально-стани. Соціально-процеси.

8. Методи навчання

Традиційні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод – студенти отримують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через електронний посібник в «готовому» вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, студенти залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення; застосовується для передачі великого масиву інформації;
- репродуктивний метод – застосування вивченого на основі зразка або правила, діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто дія виконується на основі інструкцій, приписів, правил в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях;
- метод проблемного викладу – використовуючи різноманітні джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доказів, порівнюючи точки зору, різні підходи, показує спосіб вирішення поставленого завдання, студенти як би стають свідками й співучасниками наукового пошуку;
- частково-пошуковий, або евристичний, метод – організація активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок, процес мислення набуває продуктивного характеру, але при цьому поетапно направляється й контролюється педагогом або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками, найчастіше застосовується як спосіб активізації мислення, порушення інтересу до пізнання на практичних заняттях і колоквіумах;
- дослідницький метод – після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й вимірювання й виконують інші дії пошукового характеру; ініціатива, самостійність, творчий пошук проявляються в дослідницькій діяльності найбільш повно.

Активні методи навчання:

- практичні вправи, у процесі виконання яких студенти моделюють свої дії у різних навчальних і виховних ситуаціях майбутньої професійної діяльності;
 - аналіз конкретних ситуацій як індивідуально, так і в малих навчальних групах (6-8 осіб), у ході розбору яких студенти не тільки вчаться формулювати проблеми й ухвалювати рішення щодо них, але й виробляють ряд важливих навичок в області міжособистісної комунікації, групової роботи й лідерства;
 - робота в малих навчальних групах, у ході якої студенти виконують практичні вправи, розбирають конкретні ситуації, готують групові проекти й беруть участь у ділових іграх; така робота допомагає студентам освоювати рольову поведінку, учитися ефективному спілкуванню й обміну досвідом, виробляти лідерські якості.
 - ділові ігри носять комплексний характер і проводяться для студентів на основі закордонних методик, сприяючи більш глибокому розумінню й ефективному закріпленню вивчених ними дисциплін.
- Широко використовуються методи відео й комп'ютерної комунікації.

9. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою здійснюється шляхом поточного, кредитного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок студентів з дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного і підсумкового контролю знань іспиту.

Форма поточного контролю – усне опитування, тестування на практичних заняттях, виконання самостійних завдань.

Форма контролю – виконання комплексних атестаційних робіт, розробка проектів, колоквиуми, творчі роботи.

Форма підсумкового контролю – іспит на основі суми балів набраних за кожний кредит та складання власне іспиту.

Критеріями оцінювання є:

- а) при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мови; впевненість, емоційність та аргументованість; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;
- б) при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи; підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки.

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та шкалою ECTS таким чином:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс дисципліни».
2. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Педагогічна психологія».
3. Методичні рекомендації до підготовки практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Педагогічна психологія».

13. Рекомендована література

Базова література:

1. Кутішенко В. П. Психологія розвитку та вікова психологія: практикум: навч. посіб. / В. П. Кутішенко, С. О. Ставицька. – К.: Каравела, 2009. – 448 с.
2. Психологічні чинники самодетермінації особистості в освітньому просторі: кол. монографія / [Максименко С. Д., Куценко-Лада Г. В., Пророк Н. В. та ін.], за ред. С. Д. Максименка. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. – 400 с.
3. Папуча М.В. Проблеми психології особистісного розвитку / М.В. Папуча – Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2008. – 384 с.
4. Психологія розвитку та успіху особистості: навч. посіб. / Г. М. Закалик, Ю. М. Терлецька, Н. М. Шувар. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 488 с.

Додаткова література:

5. Бондарчук О. І. Соціально-психологічні механізми особистісного розвитку дорослої людини / О. І. Бондарчук // Актуальні проблеми психології : зб. наук. праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України / [ред. кол. : С. Д. Максименко (гол.

ред.) та ін.]. – Т. I ; за ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки. – Вип. 38. – К.-Алчевськ : ЛАДО, 2013.

6. Бондарчук О. І. Специфіка та рушійні сили розвитку особистості дорослої людини в умовах соціальних трансформацій / О. І. Бондарчук // Актуальні проблеми психології зб. наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / [ред. кол. : С. Д. Максименко (гол. ред.) та ін.] ; – Т. XII, за ред. С. Д. Максименка. – К., 2010. – Ч. 1. – С. 63–76.

7. Бочелюк В.Й. Педагогічна психологія: навч. посібник / В. Й. Бочелюк, В.В. Зарицька. – К.: ЦНЛ, 2006. – 248 с.

8. Виховання духовності особистості / М. Й. Боришевський, О.І. Пенькова, Н.Д. Володарська, та ін. За заг.ред. М. Й. Боришевського. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 104 с. <http://lib.iitta.gov.ua/1531/>

9. Власова О.І. Педагогічна психологія: навч. посібник. – К. : Либідь, 2005. – 400 с.

10. Гура Т.Є. Сучасні напрями психологізації професійної підготовки фахівців: монографія : у 4 т. / [В.Й. Бочелюк, С.А. Білоусов, Г.О. Горбань, Т.А. Гришина, Т.Є. Гура та ін.] ; за ред. В.Й. Бочелюка. – Запоріжжя : КПУ, 2011. – Т. 2. – 348 с. – С. 87–123.

11. Дригус М. Т. До проблеми становлення особистісної ефективності вчителя (ретроспективний аспект / Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. – Том XII, 16 (15). – С. 121-128. <http://lib.iitta.gov.ua/5280/>

12. Карсканова С.В. Психологічне благополуччя особистості як основа фахового зростання: автореф. дис.. .канд. психол. н.: спец.: 19.00.01/ Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, К., 2012. – 18 с.

13. Максименко С. Д. Прогнозування психічного здоров'я особистості: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції [«Генеза буття особистості»] (19-20 грудня 2011 року). – В 2-х тт. – К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2011. – Т. I. – С. 8- 18.

14. Максименко С. Д. Психологія учіння людини: генетико-моделюючий підхід: монографія / Сергій Дмитрович Максименко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 592 с.

15. Москальова А.С. Психологічна культура як необхідний фактор формування особистості / А.С. Москальова // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія. Зб. статей: Вип. 4. –К.: Пед. преса, 2002. – С. 152-157

16. Пенькова О.І. Цінності як умова морального становлення особистості / О.І. Пенькова // Актуальні проблеми практичної психології [зб. наук. праць / ред. кол. І.В. Шапошникова, Н.І. Тавровецька та ін.], - Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2014. – С. 158-

166. <http://lib.iitta.gov.ua/5046/>

17. Ракурси психологічного благополуччя особистості: зб. тез доповідей Всеукраїнського науково-практичного семінару «Ракурси психологічного благополуччя особистості», 9 червня 2017 р., Ніжин. / Ред. кол.: Титаренко Т. М. (гол.ред) та ін. – Ніжин : НДУ ім. М.Гоголя, 2017. – 177 с. <https://lib.iitta.gov.ua/707232>

18. Рибалко В.В. Психологічна культура особистості у професійній

підготовці та діяльності практичного психолога / В. В. Рибалко // Проблеми підготовки і підвищення кваліфікації практичного психолога у вищих навчальних закладах: Мат-ли Всеукр. наук.- практи. конф. (16-17 травня 2002) / За ред. С.Д. Максименка; Інс-т психології ім. Г.С.Костюка; Тернопільський експериментальний інс-т педагогічної освіти. – Тернопіль, 2002. – С.29 -32.

19. Савчин М. В. Вікова психологія / М.В. Савчин, Л.А. Василенко. – К.: Академвидав, 2005.— 360 с.

20. Сердюк Л. З. Особистісний модус самореалізації майбутніх фахівців / Л.З. Сердюк//Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр./ Ун-т. менедж. освіти НАПН України; редкол.: О. Л. Ануфрієва [та ін.]. – Вип. 10(23)/ голов. ред. В. В. Олійник. – К.:АТОПОЛ, 2014. – С. 239-248. <http://lib.iitta.gov.ua/5126/>

21. Personality Development across the Lifespan. Academic Press, 2017. – 602 p. <https://www.sciencedirect.com/book/9780128046746/personality-development-across-the-lifespan>

22. Wrzus C. Processes of Personality Development in Adulthood: The TESSERA Framework / C. Wrzus, B. W. Roberts, // Personality and Social Psychology Review, 2017. – Is.

21. – P. 253-277.

Інформаційні ресурси

1. http://www.lnu.edu.ua/Pedagogika/libr_abc.htm
2. <http://www.ukrreferat.com/>
3. <http://claw.ru/>
4. <http://referat.rektoratik.ru/baza/ref/112.html>
5. http://www.library.edu-ua.net/navigator_to_internet/1/3
6. <http://azps.ru/articles/>
7. <http://azps.ru/hrest/>
8. <http://www.google.ru/url?sa=t&source=web&ct=res&cd=1&url=http%3A%2F%2Fwindow.edu.r>
[u%2Fwindow%2Fcatalog%3Fp_rubr%3D2.2.77.2.1&ei=yM3SSeOJF9CPsAbvxeCbBA&u](http://www.google.ru/url?sa=t&source=web&ct=res&cd=1&url=http%3A%2F%2Fwindow.edu.ru%2Fwindow%2Fcatalog%3Fp_rubr%3D2.2.77.2.1&ei=yM3SSeOJF9CPsAbvxeCbBA&u)
[sg=AFQjCNF - mOuKJ5IngceUWZjkUnullbmCkQ&sig2=OMlbQVAmjsSug_r7NtfolA](http://www.google.ru/url?sa=t&source=web&ct=res&cd=1&url=http%3A%2F%2Fwindow.edu.ru%2Fwindow%2Fcatalog%3Fp_rubr%3D2.2.77.2.1&ei=yM3SSeOJF9CPsAbvxeCbBA&u)
9. http://www.ido.edu.ru/psychology/age_psychology/index.html
10. <http://hp.pccenter.ru/insight/>
11. http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Psihol/_Index.php
12. http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pedagog/krusk/index.php
13. http://www.edu.ru/modules.php?op=modload&name=Web_Links&file=index&l_o
[p=viewlink&ci d=2382](http://www.edu.ru/modules.php?op=modload&name=Web_Links&file=index&l_o)
14. <http://www.zipsites.ru/?n=1/2/6/&s=1&show=2>
15. http://www.ido.edu.ru/psychology/pedagogical_psychology/index.html